Sosiaali- ja terveysvaliokunta / 09.11.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 201/2021 vp)

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2022 työttömyysvakuutusmaksujen määrät. Työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan työttömyysturvamenoja ja maksut on vahvistettava siten, että Työllisyysrahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien rahoituksesta ja muista lakisääteisistä menoistaan. Työttömyysvakuutusmaksut vahvistetaan lailla vuosittain kalenterivuodeksi kerrallaan. Esitettävät maksuprosentit perustuvat arviolle 7,1 prosentin keskimääräisestä työttömyysasteesta vuodelle 2022.

Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua ja työnantajien keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 0,20 prosenttiyksikköä. Työttömyysvakuutusmaksujen korotusehdotus, johtuu koronapandemian aiheuttamasta työttömyysmenojen suuresta kasvusta, jolla on ollut merkittävä vaikutus Työllisyysrahaston talouteen. Rahaston vastuulla olevat menot ovat edelleen koholla koronapandemiaa edeltävään aikaan verrattuna. Työllisyysrahaston mukaan työttömyysvakuutusmaksujen maltillinen korotus varmistaa rahaston maksuvalmiuden ja työttömyysturvan rahoituksen ensi vuodelle.

Esityksessä ehdotetaan, että palkansaajan maksu olisi 1,50 prosenttia palkasta ja työnantajan maksu 0,50 prosenttia palkasta palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,05 prosenttia.

Vastaava suhteellinen muutos ehdotetaan tehtäväksi myös yrityksen osaomistajien, valtion liikelaitosten ja yliopistojen työttömyysvakuutusmaksujen määriin. Yrityksen osaomistajan palkansaajan maksu olisi 0,74 prosenttiyksikköä palkasta ja työnantajan maksu 0,50 prosenttia palkasta. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,50 prosenttia palkasta palkkasumman 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,49 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen maksu olisi 0,50 prosenttia palkasta palkkasumaan 2 197 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 1,18 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan myös korotettavaksi omavastuumaksussa sovellettavat palkkasummarajat työttömyysvakuutusmaksun palkkasummarajaa vastaavasti vuoden 2021 palkkakertoimella. Täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin, jos yrityksen palkkasumma olisi vähintään 350 160 000 euroa. Jos palkkasumma olisi tätä pienempi, omavastuumaksu alenisi lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei perittäisi, jos palkkasumma olisi enintään 2 197 500 euroa.

Työllisyysrahasto arvioi työnantajan maksuja kertyvän vuonna 2022 1 299 miljoonaa euroa ja palkansaajan maksuja noin 1 372 miljoonaa euroa. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun korotus 0,10 prosenttiyksiköllä nostaa maksutuottoa arviolta 91 miljoonalla eurolla ja työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun korotus 0,10 prosenttiyksiköllä nostaa maksutuottoa noin 87 miljoonalla eurolla.